

02. 10. 2013.

EuroGeographics генерална скупштина 2013

Генерална скупштина *EuroGeographics* асоцијације одржана је од 29. септембра до 2. октобра 2013. године у Варшави, Пољска

Домаћин овогодишње скупштине била је Управа за геодезију и картографију Пољске заједно са главним тимом *EuroGeographics-a*.

Скупштини је присуствовало 148 делегата из 43 земље, међу којима су били и представници Републичког геодетског завода из Србије. На скупштини су примљени нови чланови у асоцијацију *EuroGeographics*: Државни завод за геопросторне информације из Албаније и Државни комитет за имовину Републике Белорусије. Асоцијација сада покрива целокупну територију Европе и представља 59 институција из 46 земаља.

Током тродневног догађаја стручњаци из целе Европе и лидери из европских национал-

них институција за картографију, катастар и регистрацију земљишта, имали су прилику да поделе своја искуства и знања и разговарају о будућим трендовима у области геоинформација, напретку *ELF* пројекта (*European Location Framework Project*) и могућностима и изазовима које представља „*Open Data*” иницијатива. Теме Генералне скупштине биле су и: извештај управног одбора за 2013 годину, стратегија *EuroGeographics-a* у наредном периоду, „*Open Data*” повеља, сервис за ванредне ситуације - Коперникус, припреме за оснивање

UN-GGIM за Европу, будући трендови у катастру, оперативни план 2014, буџет и претплата и др.

Генерални секретар и извршни директор *EuroGeographics-a*, господин Дејв Ловел нагласио је да је кључ у поверењу да је обезбеђена информација доследна (конзистентна) и упоредива без обзира на њен национални извор и да европске институције и привреда већ имају користи од хармонизованих података чланица Асоцијације.

Последњег дана рада Генералне скупштине гласањем су на упражњена места изабрани нови чланови управног одбора *EuroGeographics* асоцијације из Аустрије, Италије и Шведске.

Радионица о метаподацима

Уз подршку *INSPIRATION* пројекта у организацији Републичког геодетског завода у Београду је 3. октобра 2013. године у хотелу *Holiday INN* одржана радионица о метаподацима

Организацију радионице је подржао *INSPIRATION* пројекат у оквиру компоненте **Подизање свести и комуникација** са циљем да се произвођачи и корисници геоподатака упознају са значајем метаподатака за процес изградње НИГП-а. Ефикасност сервиса за проналажење и приступ информацијама о простору у великој мери зависи од поузданих и доступних метаподатака. Сходно томе, прва активност на имплементацији *INSPIRE* директиве је омогућавање доступности метаподатака за теме из анекса I и II. Због тога је битно упознавање широког спектра учесника о потреби за њихово активно укључивање у реализацији ових задатака.

Радионици су присуствовали чланови **Радне групе за технички оквир НИГП-а**, као и представници институција које креирају или користе просторне податке за обављање задатака из своје надлежности. Присутни су имали прилику да се упознају са основним *INSPIRE* захтевима за имплементацију метаподатака, реализованим активностима на регионалном и националном нивоу, као и плановима даљег развоја.

Током радионице презентовање су следеће теме:

Драгица Пајић, РГЗ

- ***INSPIRATION* Geoportal и упознавање са *INSPIRE* метаподацима:** Кристијан Анзорге и Тијана Андрејић, *INSPIRATION* тим;
- **Метаподаци – препоруке за имплементацију:** Миро Говедарица, председник Радне групе за технички оквир;
- **Српски едитор метаподатака:** Саша Миленковић, Републички геодетски завод;

- **Активности на имплементацији каталог сервиса за метаподатке у Србији:** Владимир Митић, Републички геодетски завод;

- **Значај метаподатака за НИГП:** Срђан Дабић, Републички геодетски завод.

Након презентовања тренутног статуса и искуства на прикупљању и публикавању ме-

таподатака, дискутовало се о практичним питањима и дилемама у имплементацији. Присутни су активно учествовали у дискусији и истакли проблеме с којима се сусрећу при прикупљању метаподатака за своје скупове података.

Укључивање свих заинтересованих страна и успешна сарадња су кључни фактори за имплементацију НИГП-а.

Саша Буровић, РГЗ

Саша Миленковић, РГЗ

Посета делегације Националне агенције за катастар и регистрацију земљишта Румуније

Делегација Националне агенције за катастар и регистрацију земљишта Румуније посетила је 3. и 4. октобра 2013. године Републички геодетски завод. Посета делегације из Румуније, састављена од руководиоца, стручњака за катастар и регистрацију и представника Светске банке, госпођина Данијела Робержа (*Daniel Roberge*), имала је за циљ упознавање са искуствима Републике Србије на пословима оснивања катастра непокретности, као јединствене евиденције о непокретностима и упису права на њима.

Чланови делегације имали су прилике да се ближе упознају са надлежностима РГЗ-а и да кроз презентације и дискусију размене искуства и примере добре праксе у области земљишне администрације.

Првог дана посете, гостима су презентовани организација и делокруг рада РГЗ-а, историјски развој катастра у Републици Србији, правни оквир, као и послови на оснивању и одржавању катастра непокретности. Други дан студијске посете био је посвећен упозна-

вању са информационим системима у РГЗ-у у функцији катастра непокретности, пословима израде дигиталних катастарских планова, катастра водова и искуствима надзора у оснивању катастра непокретности. Организован је и обилазак организационих јединица у седишту РГЗ-а - Одељењу архива у Сектору за информатику и комуникације у циљу упознавања са организацијом и радом Дигиталног архива и Сектору за топографију и картографију - Одељењу за фотограметрију и даљинску детекцију и Одељењу за основни то-

пографски модел и државне карте. Програм посете обухватио је и упознавање са процедурама и радом организационих јединица РГЗ-а кроз обилазак Службе за катастар непокретности Београд 1 која је надлежна за градске београдске општине Стари Град и Врачар.

Током састанака обе стране су истакле значај ове посете која је потврдила сличности између система земљишне администрације две пријатељске земље, као и могућности за сарадњу у будућности.

Данијел Роберж, Светска банка и Ивана Станковић, РГЗ

Посета дигиталном архиву РГЗ-а

Радионица о институционалном оквиру НИГП-а

Уз подршку *INSPIRATION* пројекта у организацији Републичког геодетског завода у Београду је 4. октобра 2013. године у хотелу *Holiday INN* одржана радионица о институционалном оквиру НИГП-а

За успостављање НИГП-а од есенцијалног значаја је креирање функционалног организационог и правног оквира. Имајући у виду сложеност и временско трајање *INSPIRE* имплементације, организована је радионица ради размене искустава на европском, регионалном и националном нивоу о доброј пракси и изазовима у имплементацији.

Захваљујући подршци *INSPIRATION* пројекта омогућено је учешће водећих експерата из Немачке, Аустрије, Хрватске и Македоније у дефинисању организационих и правних инструмената за израду инфраструктуре просторних података.

Присутни су се упознали са статусом имплементације *INSPIRE* директиве у национално законодавство, као и о организационим и техничким аспектима кроз презентације:

- ***INSPIRATION* – Инфраструктура просторних података у земљама Западног**

Балкана: Кристијан Анзорге, *INSPIRATION* тим;

- **Законски и институционални оквир за *INSPIRE* – имплементација у Немачкој:** Мартин Ленк, Савезно министарство за животну средину, заштиту природе и нуклеарну сигурност, Немачка;
- ***SDI* у Хрватској – Изазови у имплементацији закона:** Марјана Зелић, Државна геодетска управа, Република Хрватска;
- ***SDI* у Македонији – Нацрт *SDI* закона:** Соња Ди-

мова, Агенција за катастар непокретности, Република Македонија.

После сесије о институционалним питањима и искуствима на изради и примени закона о *SDI* одржан је округли сто са учесницима. Милош Живковић, председник Радне група за правни оквир и Славиша Татомировић, председник Радне групе за сарадњу председавали су дискусијом. Присутни су исказали интересовање за искуства и национална решења која се односе на: организационе ас-

пекте реализације пројекта из области заштите животне средине; условима за размену података и коришћење слободних просторних података од стране јавних предузећа; надлежностима и обавезама SDI органа и других учесника; начина финансирања производње података о простору и друга питања од значаја за успостављање SDI компоненти.

После округлог стола представници националних институција презентовали су значај геоинформација за обављање послова из надлежности својих организација, као и реализацију актуелних пројеката заснованих на употреби података о простору, при чему су презентоване следеће теме:

- **Интеграција РГЗ Адресног Регистра са ЈИС МУП-а:** Сретен Крстић и Иван Колавчић, Министарство унутрашњих послова;
- **Употреба ГИС-а у Попису становништва, домаћинства**

ва и станова 2011: Миливоје Грбовић, Републички завод за статистику;

- **Значај геоподатака за хидрометеорологију:** Славимир Стевановић, Републички хидрометеоролошки завод;
- **Инфраструктура просторних података за пољопривреду:** Борислав Брунет, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- **Размена података у јавној администрацији – искуство са *dash-up*:** Мирсад Аговић, Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П.;
- **Употреба геоинформација у транспортном сектору:** Ивана Костић и Душан Илкић ЈП „Путеви Србије”.

Сесија са националним презентацијама је показала важност умрежавања јавних институција и неопходност међусобне сарадње на обезбеђењу ефикасних јавних сервиса заснованих

на просторним подацима. Услед тога наглашена је неопходност унапређења постојећих капацитета и боља доступност и размена геоинформација кроз успостављање НИГП-а према захтевима и потребама националног гео-сектора.

Првенствено, радионица је имала за циљ упознавање чланова Савета НИГП-а и радних група са статусом и изазовима у имплементацији *INSPIRE* директиве у европским земљама и региону, ради проналажења адекватних решења у реализацији активности на формулисању стратегије, закона о НИГП-у и споразума о сарадњи.

Поред чланова тела НИГП-а, радионици су присуствовали и представници министарстава, завода, агенција, органа аутономних покрајина и локалних самоуправа, јавних предузећа, научно-образовних установа и приватног сектора који производе или користе геоподатке.

Кристијан Анзорге

Соња Димова

Сретен Крстић

Славимир Стевановић

Мартин Ленк

Студијска посета Фонду за пољопривредно земљиште и шуме у Љубљани

Студијска посета Фонду за пољопривредно земљиште и шуме у Љубљани (Република Словенија) организована је 9. и 10. октобра 2013. године у оквиру пројекта "Рурални развој: Ефикасно управљање земљиштем" (2013-2015)

Пројекат финансира Европска унија, Министарство за економску сарадњу и развој Савезне Републике Немачке и Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Имплементацију пројекта спроводи Немачка организација за техничку сарадњу (GIZ).

Основни циљ пројекта је очување фонда пољопривредног земљишта, спречавање његове деградације и унапређење коришћења пољопривредног земљишта изградњом инфраструктуре и укрупњавањем парцела. Један од важнијих резултата пројекта биће израда **Географског информационог система** који треба да омогући бољу контролу коришћења и ефикасно управљање пољопривредним земљиштем, као и боље планирање и спровођење земљишно-руралне политике. Систем ће располагати и свим неопходним подацима о катастарским парцелама које ће обезбедити Републички геодетски завод.

Реализација пројекта треба да омогући стварање механизма за побољшање услова живота и рада пољопривредника и то у најнеразвијенијем делу Србије - на југоис-

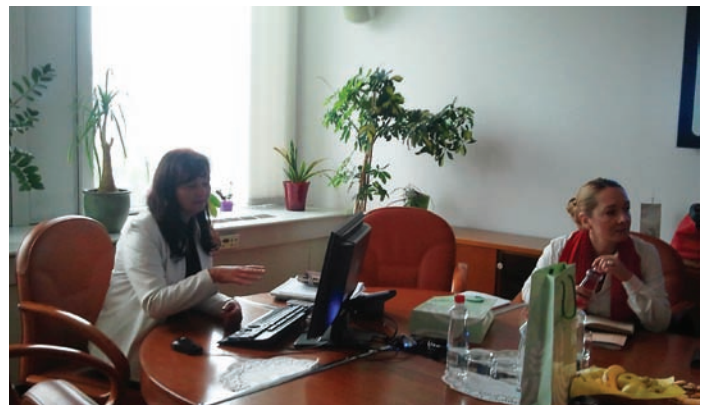

току и југу. Пројекат ће се реализовати у више локалних самоуправа које се налазе у овом подручју и то треба да послужи као добар пример и другим локалним самоуправама, Министарству пољопривреде и другим државним органима како би унапредили рурални и регионални развој ових подручја.

Циљ посете је био да се **Радна група за израду информационог система пољопривредног земљишта** из Управе за пољопривредно земљиште Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде упозна са информационом системом који користи Фонд за пољопривредно земљиште и шуме Словеније, његовим мо-

гућностима, везом са осталим државним системима, израдом техничке документације, процесом његове имплементације, као и потенцијалним проблемима. Том приликом учесницима су представљени стандарди и пракса коју у свом раду користи Словенија као земља чланица ЕУ, како би се боље упознали са захтевима у области земљишне политике у процесу ЕУ интеграција.

Делегацију из Републике Србије су чинили представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког геодетског завода, представници *GIZ-e* и консултанти ангажовани на пројекту.

Завршена мерења на Основној гравиметријској мрежи Македоније

Радови на Основној гравиметријској мрежи Македоније, започети крајем августа 2013. године, завршени су почетком октобра по планираној динамици

Гравиметријска мерења за израду Основне гравиметријске мреже Македоније извршио је Републички геодетски завод у сарадњи са фирмом *Geotechengineering.Ltd* из Бугарске. Извршено је мерење разлике убрзања између 25 тачака Основне гравиметријске мреже које су биле равномерно распоређене на међусобном растојању од 30 до 50 километара. Такође, мерење су по 3 тачке микро мреже у близини тачака са асплутним убрзањем, и то: у Скопљу, Охриду и Валандову.

Мерења су вршена методом звезде, што омогућава да свака страна полигона буде независно мерена (између 2 тачке) чиме се постиже велика поузда-

ност мерених величина. Гравиметријска мерења су извођена са 2 гравиметра: *SCINTREX CG5*, власништво РГЗ-а и *SCINTREX CG3+*, који је рентиран од фирме *SCINTREX*. Мерено је истовремено са оба инструмента: са *CG5* на стубу са болцном и са *CG3+* на стабилизационој бетонској плочи.

Пре мерења урађено је подешавање оба инструмента у исти режим рада, односно сетовање истих параметара. Калибрација инструмента вршена је на калибрационој бази Скопље – Охрид између две апсолутне тачке на почетку радова, на средини и на крају после завршених мерења.

Обрада резултата мерења вршена је паралелно са мерењима

на два места, у РГЗ-у у Београду и на Факултету у Софији, у различитим софтверима. За коначне резултате обраде података узета је средња вредност. Добијени резултати обраде података показали су јако добру поузданост Основне гравиметријске мреже Македоније чиме је РГЗ добио важну референцу за учешће на истим или сличним пројектима.

Из Сектора за геодетске радове РГЗ-а гравиметријска мерења је изводио Андрија Петровић, дипл. геод. инж., обраду података вршила је Александра Стојановић, дипл. инж. геоф. а стручну помоћ пружио је проф. др Мирослав Старчевић, дипл. инж. геоф.

Посета JRC-у, Агенцији за заштиту животне средине и Савезном заводу за калибрацију и мерење Аустрије

У организацији *INSPIRATION* пројекта представници земаља у региону посетили су од 8. до 10. октобра 2013. године Заједнички истраживачки центар у Испри у Италији и Агенцију за заштиту животне средине и Савезни завод за калибрацију и мерење у Бечу у Аустрији.

Делегацију, коју су чинили представници националних институција за геодезију, катастар и картографију земаља у региону, у име Заједничког истраживачког центра у Испри у Италији поздравио је господин Пол Смитс. После седам презентација о актуелним активностима на имплементацији *INSPIRE* директиве, представници свих националних

институција из региона презентovali су своја очекивања од *JRC-a*.

У оквиру посете Агенцији за заштиту животне средине у Бечу делегација се упознала са делокругом рада Агенције са ак-

umweltbundesamt^U
ENVIRONMENT AGENCY AUSTRIA

центом на примену *INSPIRE* директиве.

Током посете Савезном за-

Памер Андреас, BEV

Владо Цетл, JRC

Вернер Хофман, BEV

Заједнички истраживачки центар (*Joint Research Centre - JRC*) саставни је део Европске Комисије и представља организацију засновану на истраживању и обезбеђивању научно-техничке подршке креирању и

реализацији политике ЕУ. Институти у саставу *JRC* обављају истраживања у интересу грађана и индустрије Европе. Знање којим располаже *JRC* помаже у разумевању веза технологије, економије и друштва.

воду за калибрацију и мерење (*Bundesamt für Eich und Vermessungswesen - BEV*), после поздравног говора председника *BEV-a*, делегација се упознала са топографским производима и сервисима које нуди *BEV*, новим аустријским регистром катастра непокретности, сервисима просторних података за кориснике и достигнућима *BEV-a* у оквиру примене *INSPIRE* директиве.

JOINT RESEARCH CENTRE

The European Commission's in-house science service

Свечано отварање пројекта „Размена катастарских података између Београда и Приштине”

Дана 15. октобра 2013. године у Републичком геодетском заводу свечано је обележен почетак пројекта „Размена катастарских података између Београда и Приштине”

Свечаности поводом почетка пројекта присуствовали су: испред ЕУ делегације у Београду, шеф делегације ЕУ Мајкл Девенпорт, аташе Делегације Европске уније Карл-Хајнц Вогел и Мишел Моран испред ЕУ делегације у Приштини, у име Министарства грађевинарства и урбанизма, државни секретар Милан Миљевић, Дејан Павићевић, Официр за везу Владе Србије у Приштини, представници других државних органа и РГЗ-а.

Директор РГЗ-а, господин Зоран Крејовић отварајући догађај истакао је значај пројекта, како за становништво, тако и за РГЗ и друштво у целини. Пројекат ће, осим скенирања преко 12 милиона страница разнородне документације, преко 130000 фотоскица и преко 7400 планова, допринети и целокупном развоју РГЗ-а као институције.

У име ЕУ делегације присутнима се обратио господин Мајкл Девенпорт који је нагласио да

Зоран Крејовић, директор РГЗ-а

Мајкл Девенпорт, шеф делегације ЕУ

су циљеви пројекта врло важни, како у смислу непосредног остваривања пројектних задатака, тако и у ширем смислу који обухвата унапређење односа између Београда и Приштине.

У свом обраћању господин Павићевић је истакао задовољство што је и сам непосредно учествовао у почетним преговорима везаним за припрему пројекта. У име Министарства грађевинарства и урбанизма присутнима се обратио државни секретар господин Милан Миљевић, који је такође истакао значај пројекта и његових циљева.

У оквиру презентације пројектног тима презентован је филм о Дигиталном Архиву РГЗ-а.

Подршку почетку пројекта својим присуством дали су и представници Министарства спољних послова, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког хидрометеоролошког завода, као и представници медија.

Обраћање Милана Миљевића, државног секретара

18.10.2013.

Студијска посета геодетског друштва Херцег-Босне

Представници геодетског друштва Херцег-Босне посетили су 18. октобра 2013. године Републички геодетски завод са циљем да се упознају са делокругом рада РГЗ-а и искуствима на пословима оснивања катастра непокретности.

Гостима су презентовани организација и делокруг рада РГЗ-а, организациона структура Сектора за катастар непокретности и послови на оснивању и одржавању катастра непокретности. На-

кон презентација организован је обилазак организационих јединица у седишту РГЗ-а, и то: Дигиталном архиву у Сектору за информатику и комуникације, Сектору за топографију и картографију и Сектору за геодетске радове - Контролни центар АГРОС.

Колеге из Босне и Херцеговине изразиле су захвалност и задовољство организацијом и програмом посете и позвали представнике Републичког геодетског завода да посете Сарајево.

22.10.2013.

Одржана 3. седница Комисије

Комисија Владе Републике Србије, образована за послове стандардизације географских имена, одржала је 22. октобра 2013. године у просторијама РГЗ-а трећу седницу на којој су разматрана питања према дневном реду.

На седници је усвојен Пословник о раду Комисије и разматране су активности у наредном периоду. Договорена је израда web стране Комисије која ће омогућити транспарентност у раду Комисије и комуникацију свих заинтересованих страна са Комисијом. Стручну и административно-техничку подршку Комисији пружа РГЗ.

22.10.2013.

Сарадња са локалном самоуправом

У организацији Сталне конференције градова и општина у Зрењанину је 22. октобра 2013. године одржан четврти састанак ГИС мрежа СКГО.

Учеснике састанка је на почетку поздравио Душко Радишић, помоћник градоначелника Града Зрењанина.

Републички геодетски завод је одржао две презентације:

- Web сервиси РГЗ-а као подршка локалном ГИС-у;
- Статус успостављања НИГП-а и геопортала.

Презентације су одржали и Географски институт САНУ

„Јован Цвијић”, као и представници Града Шапца, Града Зрењанина и Сталне конференције градова и општина. У оквиру дискусије констатована

је боља сарадња РГЗ-а и локалне самоуправе, као и да су направљени помаци и предложене нове идеје за даља унапређења сарадње.

Одржана 3. CROPOS конференција у Опатији

У организацији Државне геодетске управе Хрватске, Геодетског факултета Свеучилишта у Загребу и Хрватске коморе овлаштенних инжењера геодезије у Опатији је 24. и 25. октобра 2013. године одржана 3. CROPOS конференција на којој су учествовали и представници Републичког геодетског завода.

Конференцију је отворила министарка грађевинарства и просторног уређења, госпођа Анка Мрак-Тариташ, која је нагласила да од успостављања CROPOS система он служи сви-

ма који се баве простором, не само геодетима. У наставку конференције представљен је CROPOS систем - државна мрежа референтних GNSS станица, који је Државна геодетска управа увела у службену употребу 9. децембра 2008. године. У оквиру првог дана одржавања конференције организована је из-

ложба излагача мерне и друге опреме.

Другог дана конференције, у оквиру сесије о GNSS мрежама у окружењу, учесници су имали прилику да се упознају са статусом GNSS мрежа земаља у региону. РГЗ је презентовао развој мреже перманентних GNSS станица Републике Србије - АГРОС и успостављање LAC центра EPN мреже у Контролном центру РГЗ-а. У другом делу сесије представљени су радови на тему практичне примене CROPOS система - искуства корисника.

РГЗ на Microsoft Синергија Public Sector Day

У оквиру Microsoft Синергија 13 конференције 25. октобра 2013. године одржан је Public Sector Day у хотелу Hyatt Regency у Београду на којем су присуствовали и представници Републичког геодетског завода.

Скуп је отворио председник Владе Републике Србије и министар унутрашњих послова господин Ивица Дачић, који је том приликом истакао значај извоза софтвера за привреду земље.

Главна тема овогодишњег Public Sector Day била је примена информационих технологија у јавном сектору. У уводном

делу скупа представљена је апликација за електронску јавну набавку од стране E-Smart Systems, док је у другом делу организована панел дискусија на тему „Open Government”. Дискусију је водио модератор Зоран Станојевић, а учесници панела су били:

- Стефан Лазаревић, државни секретар, Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација Републике Србије;
- Слободан Недељковић, помоћник министра, Министарство унутрашњих послова Републике Србије;

- Дејан Цветковић, *Regional Technology Officer CEE, Microsoft*;
- Ратко Мутавцић, независни консултант;
- Горан Вељовић, *Sales & Marketing Director, E-Smart Systems*;
- Срђан Младеновић, *Program Manager – BSC Enterprise, ComTrade IT Solutions and Services*;
- Владан Живановић, *Chief sales Officer, SAGA*;
- Рајко Јовановић, *Business Solution Manager, S&T Serbia*.

У трећем, последњем, делу одржано је предавање представника Microsoft-а на тему *Software Assurance Benefit* где се говорило о стратегији и моделима сарадње између Microsoft-а и јавног сектора.

Учешће РГЗ-а на 44. Сајму „УЧИЛА”

У оквиру 58. Међународног сајма књига од 20. до 27. октобра 2013. године на Београдском Сајму је одржан и 44. Међународни сајам опреме и средстава за савремену наставу – УЧИЛА. Сајам „УЧИЛА” понудио је посетиоцима програм за опремање образовних институција различитих нивоа, представио је најновија достигнућа домаћих и страних издавача, предшколски и школски програм, опрему, учила, литературу и др.

Републички геодетски завод је и ове године узео учешће на Сајму „УЧИЛА” излагањем и продајом својих картографских публикација: географски и историјски атлас, зидне и савијене географске и историјске карте, планови градова, ауто-карте, туристичке и планинарско-туристичке карте, CD и DVD издања и др.

За време трајања Сајма „УЧИЛА” на штанду Републичког геодетског завода промовисане су нове картографске публикације (4 историјске карте) израђене током 2013. године.

Освојена „Златна табла”

На 44. Сајму „УЧИЛА” Републички геодетски завод се такмичио и освојио „Златну таблу” у категорији/робној групи „Учионичка и лабораторијска опрема” за нову картографску публикацију „**Велика географска открића**”, зидна историјска карта. Аутор карте је професор Даница Лепојевић, док је кар-

тографску обраду урадио Републички геодетски завод.

Ова картографска публикација намењена је за примену у образовном процесу у основној школи у настави из предмета Историја и може се користити као наставно средство у оквиру плана и програма за VII разред основне школе.

